

Sångpostillan - Femte söndagen efter Trettondedagen

Bidrag från Bengt Pleijel
2011-01-11
Senast uppdaterad 2019-02-03

Femte söndagen efter Trettondedagen

Dagens bön: O Gud, du som i trofasthet och mildhet bevarar ditt folk, hjälp oss att alltid söka din vilja, så att vi kan bära frukt som består i evighet. Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Dagens budskap: Sådd och skörd 4 Mos 11:24-30, Fil 1:12-18, Markus 9:38-41, Psalt 37:1-7
Läs gärna först dessa texter, lugnt och begrundande. Gå sedan till predikan. Dagens sång: Se, jag vill bära ditt budskap, Herre … Sv Ps 89. Sång och melodi gavs åt rektor Hilaire Nikoukou från Kongo-Brazzaville år 1970 och fick svensk språkdräkt 1974 av Olle Berglund, missionär i Kongo.
Dagens predikan: INLEDNING

Dagens tema är SÅDD OCH SKÖRD. Det blir ingen skörd om ingen sår. Vem vill göra det vi gärna sjunger: Se, jag vill bära ditt budskap, Herre?

Det berättas i Apostlagärningarna kapitel 8 att det utbröt en svår förföljelse efter steningen av Stefanos. De kristna skingrades åt alla håll. De skingrade kallades diasporan - de var sporer (sädeskorn) som ströddes omkring. Om denna förföljelse hänt med oss, skulle vi nog sprungit och gömt oss och suttit och suckat och anklagat Gud. Men de första kristna gjorde inte så. De skingrade vandrade omkring och predikade budskapet. De var fullproppade med bibliska sädeskorn och kunde inte låta bli att tala om vad de sett och hört. Och det hände många spännande saker där dessa levande sädeskorn ströddes omkring. Det blev stor glädje i den staden (Apg 8:8).

Denna söndag vill smitta ned oss med de första kristnas glädje och med den glädje rektor Hilaire Nikoukous från Kongo-Brazzaville kände, då han fick både ord och melodi till psalmen 89 i vår psalmbok: Se, jag vill bära ditt budskap, Herre … Den psalmen är dagens sång som vi ska sjunga i predikan och sedan låta gnola i oss under veckan som kommer.

Vi utnämns nu till ORDBRUKARE. Precis som jordbrukaren måste plöja, harva och så och mycket annat, behöver ordbbrukaren ta emot ordets sädeskorn i sitt hjärta (se 5 Mos 6:6), vattna dem med bön, låta dem gå in i blodomloppet och påverka händer och fötter och ögon och …

De tre texterna vill påminna oss om vad såningsfolket behöver lära sig om ordbruk.

1. Ordbbrukare behöver ANDENS KRAFT.

Det lär vi oss av den gammaltestamentliga texten från 4 Moseboken 11:24-30.

Mose gick ut och talade om för folket vad Herren hade sagt. Han samlade sjuttio av folkets äldste och lät dem ställa sig kring tältet. Då steg Herren ner i molnet och talade till honom. Han tog av Anden som vilade över Mose och gav åt de sjuttio äldste. När Anden kom över dem greps de av profetisk hänryckning, för första och enda gången.

Två män – den ene hette Eldad, den andre Medad – hade stannat kvar i lägret. Anden kom också över dem, ty de hörde till de utvalda men hade inte gått ut till tältet, och nu greps de av profetisk hänryckning inne i lägret. En pojke sprang bort till Mose och talade om att Eldad och Medad profeterade i lägret. Josua, Nuns son, som hade tjänat Mose från ungdomen, vände sig då till honom och sade: ”Hejda dem, herre!” Men Mose svarade: ”Blir du kränkt på mina vägnar? Om ändå hela Herrens folk vore profeter! Om Herren ändå ville låta sin ande komma över dem alla!” Sedan återvände Mose till lägret tillsammans med Israels äldste.

Vi läser Sv Psalm 89 vers 1:

Se, jag vill bära ditt budskap, Herre, av hjärtat sjunga ditt lov och pris.

Med glädje vill jag ditt ord förkunna, som gör den svage vis.

GUD, LÅT DITT ORD I MITT LIV FÅ RÅDA, ATT ANDRA DÄR DIN KÄRLEK KAN SE.

JA, LÅT DITT ORD I MITT LIV FÅ RÅDA, DÅ KAN DIN VILJA SKE. I början av 4 Moseboken 11 berättas det om hur jobbigt Mose hade det med folket. Folket knorrar och gråter och är besvärliga och längtar tillbaka till Egypten. De längtar efter kött och fisk, de drömmer om gurkor och meloner och purjolök och rödlök och vitlök. De var rysligt trötta på att äta manna. Visserligen smakade manna som semla med honung (2 Mos 16:31). Men vem står ut med att äta fettisdagsbulle morgon, middag, kväll år efter år. Mose blir misslynt och klagar på Gud. Är jag moder eller fader till hela detta folk? (4 Mos 11:12, bibel 1917). Mose var alldeles utsliten. Hade det funnits någon vägg i öknen hade han nog gått in i den. Mose ber om att få slippa detta elände.

Då ger Gud tanken på delat ledarskap åt Mose. Mose ska inte ensam styra detta folk. Han får i uppdrag att välja ut sjuttio äldste. Och sedan berättas det om Guds närvaro som sänker sig ned över dessa sjuttio. Då steg Herren ner i molnskyn och talade till honom och tog av den Ande som var över honom och lät den komma över de sjuttio äldste. Då nu Anden vilade över dem började de profetera, men det gjorde de sedan inte mer (4 Mos 11:25 Fb).

Sedan berättas det om två av de äldste, Eldad och Medad. De hade inte brytt sig om att gå ut utan stannat var i lägret. Medad ville inte vara med. Och Eldad ville inte bli eldad av Andens eld. Men Guds Ande letar rätt på dem ändå. Anden kommer över Medad och Anden kommer över Eldad. Anden vad med Medad och Eldad blev eldad av Andens eld. Och de båda började profetera.

En pojke springer då till Mose och skvallrar om vad de har för sig. Och Moses kloke tjänare Josua blir så upprörd att han ber Mose förbjuda dem att hålla på så. Han säger det som nitiska församlingsbor kan säga än idag när sådant händer: Sådant har vi gjort hos oss. Det är ju en döende församlings sju sista ord. Förbud dem att göra så. Då svarar Mose:

”Blir du kränkt på mina vägnar? Om ändå hela Herrens folk vore profeter! Om Herren ändå ville låta sin Ande komma över dem alla!”

Vilken längtan hos Mose!

Och nu får vi ett viktigt budskap till oss. Om något skall hända av fördjupning och smittsam glädje i våra församlingar, beror på om Guds Ande får vara med oss och får elda oss. Dagens ordbbrukare behöver himmelsk kraftkontakt. Utan den helige Ande blir allt dött. Bara åsikter men inte insikter. Den helige Ande ger liv åt det som är dött och kraft åt det som är svagt. När den helige Ande fick fylla de första kristna som kom till Samarien (Apg 8) fanns det ingen plats inom dem för suckan och självömkan. Den helige Ande fyllde dem med vilja och håg och glädje att ge vidare det de fått. Ja, deras hjärtan började bubbla av lov och pris. Vi ordbbrukare behöver himmelsk kraftkontakt.

Om Herren ändå ville låta sin Ande komma över dem alla! ber vi med Mose. Ja, Herren vill. Men vill du? Du kan svara med att sjunga psalm 89 vers 1:

Se, jag vill bära ditt budskap, Herre, av hjärtat sjunga ditt lov och pris. Med glädje vill jag ditt ord förkunna, som gör den svage vis. GUD, LÅT DITT ORD I MITT LIV FÅ RÅDA, ATT ANDRA DÄR DIN KÄRLEK KAN SE. JA, LÅT DITT ORD I MITT LIV FÅ RÅDA, DÅ KAN DIN VILJA SKE.

2. Ordbbrukare behöver SONENS HJÄRTA.

Det påminns vi om av dagens epistel, vi läser Filipperbrevet 1:12-18.

Jag vill att ni skall veta, bröder, att det som hänt mig snarast har fört evangeliet framåt. Det har nu blivit klart för hela pretoriet, och alla andra också, att det är för Kristi skull som jag sitter fången, och de flesta av bröderna har genom min fångenskap stärkt sin tro på Herren, så att de vågar predika Guds ord ännu mera oförskräckt än förut. Visst finns det en del som förkunnar Kristus till de är avundsjuka och vill ställa till bråk. En del däremot har goda avsikter, och de förkunnar av kärlek; de vet ju att jag är satt att försvara evangeliet. Men de andra är bråkmakare och talar om Kristus inte av rena motiv utan för att göra det svårare för mig i min fångenskap. Än sen? Falska eller hederliga syften – i vilket fall som helst blir Kristus förkunnad, och det gläder jag mig över.

Vi läser Sv, Psalm 89 vers 2:

Ty om ditt ord med mitt liv jag döljer, jag döljer livet som du oss ger, som Jesus kom att oss uppenbara, då han till oss steg ner. GUD, LÅT DITT ORD I MITT LIV FÅ RÅDA, ATT ANDRA DÄR DIN KÄRLEK KAN SE. JA, LÅT DITT ORD I MITT LIV FÅ RÅDA, DÅ KAN DIN VILJA SKE.

Paulus skriver här till sina syskon i tron. Han kallar dem bröder (det ordet bör helst översättas med syskon). När vi kommer in i trons värld möter vi många andra kristna. Det vi är som kristna är vi tillsammans: vi är levande lemmar i samma kropp, levande grenar i samma vinstock, levande stenar i samma byggnad, levande får i samma bråkande fårflock. Vi är kallade till att leva rikt tillsammans. Många löften om bönhörelse ges oss då vi ber tillsammans.

Men detta liv är inte alldeles lätt. Precis som det inte alltid är lätt när två underbara men själviska människor gifter sig med varandra. Där blir slitningar och slipningar.

Så blir det också när vi kommer in i kristliga sammanhang och konfronteras med bråkiga bröder. Vi kan möta många prövningar olika slag som Petrus uttrycker det (se 1 Petrus 1:6). Det som skakar dessa kristna som Paulus skriver till var två ting:

1. Ledaren, den store aposteln Paulus, blir fångslad. Han placeras bakom galler, behandlas som ett kriminalfall och förses med bojor. Hur ska det nu gå för den unga kyrkan?

2. När ledaren är borta dyker en massa småpåvar upp, maktmänniskor, som ställer till med bråk. De är avundsjuka, predikar orena motiv, de gjorde det svårare för Paulus i hans fångenskap. Vi vet inte riktigt vad som hände. Men detta skrevs ned för att vi ska fråga oss om dessa ord i dagens sång stämmer in på oss: Ty om ditt ord med mitt liv jag döljer, jag döljer livet som du oss ger.

Vad händer nu? När prövningar av olika slag drabbar de första kristna, överges de inte av Gud. Gud vrider prövningarna till en välsignelse. När de ser hur Paulus tar dessa motgångar blir de själva stärkta i sin tro. Paulus skriver att det som hänt mig har för evangeliet framåt. Och han skriver att de flesta av bröderna har genom min fångenskap stärkts i sin tro på Herren, så att de våga predika Guds ord ännu mera oförskräckt än förut.

Men vad säger Paulus om småpåvarna, dessa ohelgade och omogna bråkmakare? Han ser deras fel. Han tar in denna smärta i sig. Men han blir inte ensam om denna nöd. Han talar säkert med sin Herre om dem. Han ber mycket för dem.

Några verser före vår text berättar Paulus om sitt böneliv. Han säger att han ber för dem. Han bär dem i sitt hjärta (Fil 1:7). Han längtar efter dem med Kristi ömhet (v 8). Min bön är att er kärlek ständigt skall växa och bli rik på insikt och urskillning så att ni kan avgöra vad som är väsentligt och stå rena och skuldfräa på Kristi dag (v 9-10). Paulus ser med Kristi ömhet på småpåvarna. Han att innehållet i deras predikningar handlar om Jesus. De predikar Kristus. Det gläder jag mig över, skriver han. Hade deras predikningar inte handlat om Jesus, hade nog skrivit skarpare saker (jfr Gal 1:6-10).

Vad ska vi ta med oss av detta?

1. Pröva dig själv först. Stämmer dessa ord på mig: Ty om ditt ord med mitt liv jag döljer, jag döljer livet som du oss ger. Bed med kung David: Låt inte i mig dem komma på skam som hoppas på dig, Herre. (Psalt 69:7). Gud, låt ditt ord i mitt liv få råda att andra där din kärlek kan se.

2. När det gäller de bråkiga och besvärliga: Låt ditt hjärta ta kontakt med Jesu hjärta. Tala med honom om dem. Försök se dem i Jesu möjligheter. Bär dem i ditt hjärta.

3. Ordbrukare behöver ANDENS LEDNING

Det påminns vi om i dagens evangelium, Markus 9:38-41.

Johannes sade till honom: ”Mästare, vi såg en som drev ut demoner i ditt namn, och vi försökte hindra honom, eftersom han inte hörde till oss.” Men Jesus sade: ”Hindra honom inte. Ingen som gör underverk i mitt namn kan genast efteråt tala illa om mig. Den som inte är mot oss, han är för oss. Den som ger er en bägare vatten att dricka därför att ni tillhör Kristus – sannerligen, han skall inte gå miste om sin lön.

Vi läser Psalm 89 vers 3:

Gud, låt oss känna din Andes ledning, så att vi vet att din väg vi går.

Låt elden brinna i våra hjärtan, till dess vi målet når.

GUD, LÅT DITT ORD I MITT LIV FÅ RÅDA, ATT ANDRA DÄR DIN KÄRLEK KAN SE.

JA, LÅT DITT ORD I MITT LIV FÅ RÅDA, DÅ KAN DIN VILJA SKE.

Strax före denna text har Jesus tagit itu med DE UPPBLÅSTA (Markus 9:33-37).

Det var lärjungarna som grälat om vem som var störst, bäst och vackrast. Han stack hål på deras högfärdsballonger, som de blåst upp. Han ställde ett litet barn mitt ibland dem. Där är den verkliga storheten.

Strax efter vår text tar Jesus itu med DE URBLÅSTA (Markus 9:42-50).

Det var folk som var alldeles blåsta på all ömhet, medkänsla och omdöme. De var salt-människor som förlorat all sälta. De såg n på andra, förförde dem, struntade i hur det gick med dem. Det är till dessa Jesus säger de skrämmande orden om kvarnstenen, som borde hängas om deras hals.

Men mellan dessa uppblåsta och urblåsta kommer några människor, som anat något av Andens vind. (dagens text: Markus 9:38-41).

De känner en dragning till Jesus. Men de står på lite avstånd från Jesus och hans lärjungar. De har sett att här hos Jesus är ett I och en kraft som de inte hittat någon annanstans.

Några av dem närmar sig Jesu lärjungar. Försöker få kontakt med dem. Bjuder dem på blåbärssaft och lingondricka. De ser hur Jesus och lärjungarna ber för sjuka och vågar tala strängt till dunkla makter som fångat och ockuperat människor. De ser hur de får både befrielse och läkedom. Ja, de ser och lyssnar och undrar. Tänk om vi skulle pröva det receptet! Våga oss på experimentet Jesus!

Det var en som vågade. ”l Jesu namn”, sa de till demoner och onda andar, ”försvinn från denna människa.” Och det funkade!!!

När Johannes får höra detta blir han både orolig och upprörd. Han vet hur farligt det är att syssla med dessa krafter. Johannes och de andra lärjungarna har ju gått i bibelskola och själavårdsskola hos Jesus. De har fått ordentlig undervisning. De vet vilken kraft det ligger i Jesu namn. De vet vad det innebar att tillhöra Kristus. De står under hans auktoritet och beskydd. Längre fram i Apostlagärningarna 19:13-16 finns en berättelse om hur riskfyllt det var att använda Jesu namn som en magisk formel. Och i Bergspredikan (Matt 7:22-23) finns ett exempel på hur några drev ut onda andar utan att böja sig för trons villkor. Den som sysslar med elektricitet måste vara auktoriserad.

Vad gör nu Jesus? Som alltid något som får oss att tänka till. Han förbjuder inte dem som står på avstånd och dröjer på steget om som kanske tvivlar och undrar. Han drar dem in i sin gemenskap. ”Hindra honom inte. Ingen som gör underverk i mitt namn kan genast efteråt tala illa om mig. Den som inte är mot oss, han är för oss.

På ett annat ställe säger Jesus det rakt motsatta: Den som icke är med mig, han är emot mig (Matt 12:30). Det säger Jesus en gång då han blir anklagad för att driva ut andar med hjälp av Satan. Då ställs människor inför att besluta sig för om de vill tillhöra Jesus eller Beelsebul. Då var det viktigt att göra klart för sig vem man ville tillhöra.

Men nu ser Jesus på dem glädje och stor kärlek. Nu drar han dem och oss in i sin bibel- och själavårdsskola. Där utnämns vi till Ordbrukare som lär oss bearbeta orden, Vi får känna hans Andes ledning, så att vi vet att hans väg vi går. Och där kan vi säga till varandra: Brann inte våra hjärtan i oss när han talade till oss på vägen och utlade skrifterna för oss. Ja, Låt elden brinna i våra hjärtan, till dess vi målet når.

Vi sjunger vers 3.

Du Ordbrukare! Att samtala om:

1. Temat är sådd och skörd. Mycken eller liten skörd i vår församling, vad beror det på?
2. Vad innebär det att vara ORDBRUKARE?
3. Tre ting behöver en ordbrukare enligt de tre delarna av denna predikan. Vilka?
4. Vad hände med Eldad och Medad? Berätta. Berätta om hur det inspirerade Mose böneliv.
5. Hur klarade Paulus besvärliga medkristna? Fil 1:7-10
6. Gud, låt oss känna din Andes ledning, så att vi vet att din väg vi går. Hur få Andens ledning?
7. Låt psalmen 89 gnola i dig under veckan.